

Stanisław Rogoż, Mieczysław Cincio

Od Komitetu redakcyjnego

Palestra 20/10(226), 1-2

1976

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

palestra

NR 10

miesięcznik

ORGAN NACZELNEJ RADY ADWOKACKIEJ

WYDAWNICTWO PRAWNICZE — ROK XX — 226 — PAŹDZIERNIK 1976 R.

OD KOMITETU REDAKCYJNEGO

Kontynuując inicjatywę redagowania poszczególnych numerów „Palestry” przez izby adwokackie, Rada Adwokacka w Rzeszowie postanowiła również zaprezentować swój dorobek i osiągnięcia w okresie XXV-lecia działalności Izby i przedstawić czytelnikom „Palestry” specyfikę zagadnień naszego środowiska.

Prezentujemy adwokatwę rzeszowską w okresie jej XXV-letniego bytu w takiej formie organizacyjnej, która kształtowała się na podłożu dwóch ustaw o ustroju adwokatury, mianowicie ustawy z dnia 27 czerwca 1950 r. i ustawy z dnia 19 grudnia 1963 r.

Komitet Redakcyjny w składzie: adw. Stanisław Rogoż jako przewodniczący, adw. Mieczysław Cincio jako sekretarz oraz adw.: Wiesław Grzegorzczuk, Emil Górnicki, Edmund Samborowski i inni jako członkowie — przedstawia ogółowi Kolegów w Polsce doświadczenia naszego środowiska w zakresie praktyki zawodowej i życia adwokatury rzeszowskiej z uwzględnieniem niektórych specyficznych problemów tego regionu.

Pewne relacje o działalności adwokatury rzeszowskiej zostały już częściowo opublikowane. Bieżąco informowaliśmy również ogół adwokatury polskiej o osiągnięciach Izby w wielu numerach „Palestry” w dziale „Kronika”, ale na moment musimy się cofnąć w przeszłość, gdyż historia adwokatury rzeszowskiej sięga czasów odległych. Już bowiem w chwili wejścia w życie ustawy z dnia 16 sierpnia 1849 r., a później z dnia 6 lipca 1868 r., obowiązującej w Austrii i na terenie byłego zaboru austriackiego w Galicji od 1 stycznia 1869 r. (Dz. U. pr. austr. Nr 96/1868), istniały na terenie tego regionu Izby Adwokackie: Cieszyńska, Krakowska, Lwowska, Przemyska, Rzeszowska i Samborska. Z braku jednak historycznych przekazów można powstanie i działalność Rzeszowskiej Izby Adwokackiej liczyć faktycznie dopiero od roku 1950, a w szczególności od dnia 11 marca 1951 r., kiedy to powołano do życia Wojewódzką Izbę Adwokacką w Rzeszowie.

Adwokatura polska pod zaborem austriackim znajdowała się w lepszej sytuacji aniżeli w pozostałych zaborach, albowiem w Małopolsce adwokat bez względu na swoją narodowość bronił spraw przed sądem austriackim o składzie osobowym polskim i z urzędowym językiem polskim. Ten względnie szeroki samorząd pozwalał w dużym zakresie na kształtowanie polskiej świadomości narodowej omawianego regionu kraju. Spoistość elementu polskiego i jego patriotyzm były bardzo wysokie i one to właśnie dały impuls adwokataturze lwowskiej do założenia w roku 1911 Związku Adwokatów Polskich. Inicjatywa ta była manifestacją wspólności interesów wszystkich adwokatów we wszystkich zaborach i pozwoliła na szerokie poczucie solidarności narodowej całej adwokatury polskiej.

Adwokatura rzeszowska odegrała w omawianym okresie znaczną rolę walcząc o to, by Małopolska nie została zasymilowana przez Austrię. Jest też niemałą zasługą tej adwokatury, że ludność Rzeszowszczyzny zachowała swoją polską odrębność narodową.

Okres międzywojenny był okresem ostrej walki politycznej, jaka się w tym czasie toczyła w Polsce. Rzeszowszczyzna była widownią ruchów i walk chłopskich o pełne prawa obywatelskie, kończących się strajkami chłopskimi i stępnymi marszami w powiatach leskim, łańcuckim i przeworskim. W obronie chłopów Rzeszowszczyzny stanęli m.in. najzdolniejsi adwokaci, jak Witold Czarnek, Józef Liwo, Józef Nadzieja i inni.

Skomplikowane układy polityczne tego regionu i ostra w nich walka o jutro adwokatury zostały przestonięte grozą najazdu hitlerowskiego i II wojny światowej. Zaczął się trudny okres dla adwokatury rzeszowskiej, zginęli ludzie, którzy zawsze czuli się związani z tym regionem.

Wyzwolenie, które przyniosło narodowi wolność, zastało na ziemi rzeszowskiej drobną zaledwie grupę kilkudziesięciu adwokatów, niezdolnych jednak do tworzenia jakichkolwiek form organizacyjnych zawodu. Ale mimo tych trudności adwokatura rzeszowska, podlegająca wówczas jeszcze Izbie krakowskiej, szybko uporządkowała swoje szereg. Już z dniem 11 marca 1951 r. powołano do życia Wojewódzką Izbę Adwokacką w Rzeszowie, a w szczególności jej Radę Adwokacką. Adwokatura potrafiła bardzo szybko okrzepnąć organizacyjnie i włączyć się w aktywny rozwój całego społeczeństwa.

Niech więc ten fragment historii adwokatury małopolskiej i spojrzenie w przeszłość pozwolą ogółowi ocenić postawę adwokatów Rzeszowszczyzny w historii rozwoju adwokatury tego regionu, a młodym adeptom sztuki adwokackiej, którzy na łamach niniejszego numeru „Palestry” zamieszczają fragmenty swych prac doktorskich, wskażą drogę, po której powinni kroczyć dla zachowania pięknej tradycji adwokatury polskiej tej części kraju.

Za Komitet Redakcyjny:

adw. Stanisław Rogoż
przewodniczący

adw. Mieczysław Cincio
sekretarz